

## Niektóre nauki z Księgi Hioba

Tekst biblijny: 2 Kor 5,7

### Cel lekcji

**Poznanie:** Przejrzenie najważniejszych lekcji wpływających ze studium *Księgi Hioba*.

**Odczucie:** Dostrzeżenie podobieństw (i różnic) między Hiobem i Jezusem w kontekście życia przez wiarę w Jezusa.

**Działanie:** Uczenie się życia przez wiarę pomimo naszych cierpień.

### Plan nauczania

#### I. Poznanie: Lekcje, których się nauczyliśmy.

A. Gdybyś miał wyrazić przesłanie *Księgi Hioba* jednym krótkim zdaniem, jakie byłoby to zdanie?

B. Jaka jest najważniejsza lekcja, której nauczyłeś się studiując *Księgę Hioba* w tym kwartale?

#### II. Odczucie: Hiob i Jezus.

A. Jakie są szczególne podobieństwa między Hiobem i Jezusem? Co czujesz w związku z tymi podobieństwami?

B. Jak życie przez wiarę a nie przez patrzenie przejawiało się w przypadku Hioba?

#### III. Działanie: Patrzenie na cierpienie z perspektywy.

A. Jak twoje spojrzenie na cierpienie zmieniło się w wyniku studiowania *Księgi Hioba*?

B. W jaki sposób cierpienia, które przeżyłeś, zbliżyły cię do Boga?

**Podsumowanie:** *Księga Hioba* jest tak złożona i wielowymiarowa, iż trudno skondensować wszystkie jej przesłania w jednym kwartalnym studium. Jednak z naszego studium jasno wynika chrystocentryczność przesłania księgi. Raz po raz wskazuje ona naszego Odkupiciela, zbawienie i życia wiary.

## Cykl nauczania

### Etap 1 - Motywowanie

**Tekst biblijny:** Hbr 4,15.

**Klucz duchowego rozwoju:** Historia Hioba jest uniwersalna. Mgliste chronologiczne i historyczne umiejscowienie księgi podkreśla powszechność ludzkiego cierpienia. Ta historia powtarza się raz po raz na całym świecie, we wszystkich kulturach. Historia Hioba zawsze jest naszą historią. Ale nawet cierpienia Hioba, tak straszne, nie mogą być porównane z cierpieniami Chrystusa. Dzięki Jego cierpieniu nasze cierpienia znajdują rozwiązanie w odkupieniu.

**Tylko dla nauczyciela:** Między chrześcijaństwem a islamem narasta antagonizm. Bardzo często nasze pojęcie o islamie jest wypaczone przez poglądy polityczne, które docierają do nas każdego dnia. Globalizacja i światowe migracje sprawiają, że coraz częściej żyjemy w sąsiedztwie muzułmanów. Byłoby ciekawe sprawdzić, czy w pobliżu waszego zboru znajdują się jakieś muzułmańskie społeczności.

**Otwarcie dyskusji:** Ciekawe, że postać Hioba odgrywa istotną rolę nie tylko w *Starym Testamencie*, a zatem w judaizmie i chrześcijaństwie, ale także w *Koranie*, a przez to w islamie. Ajjub (Hiob) w islamie jest uważany za proroka, bogatego ale pokornego, a jego historia jest podobna do starotestamentowej historii Hioba, choć nie zawiera długich mów jego i jego przyjaciół. Jest to historia materialnych i osobistych strat, fizycznej choroby i ostatecznego odrodzenia. Odrodzenie następuje po wielu latach, kiedy Bóg mówi Hiobowi, by uderzył stopą w ziemię, wskutek czego z ziemi wytryskuje źródło wody. Hiob pije tę wodę i doznaje odrodzenia (*Koran* 38,41-42).

*Koran* zawiera także genealogię Hioba, która łączy go z Abrahamem przez ród Ezawa i Izaaka (Iszaka) (*Koran* 6,84). Jedną z najważniejszych zalet przypisanych Ajjubowi jest jego cierpliwość, z jaką przetrwał wszystkie próby. W muzułmańskim opowiadaniu o Hiobie istotną rolę odgrywa także szatan. Podśluhuje on aniołów Bożych mówiących o sprawiedliwości Hioba, a następnie planuje zwrócić go przeciwko Bogu, ale bez powodzenia. Niektórzy muzułmańscy uczeni podkreślają podobieństwa między hebrajskim i arabskim tekstem. Jak historia Hioba w *Koranie* wpływa na twoje zrozumienie tego, jak różne kultury doświadczają cierpienia?

### Etap 2 - Badanie

**Tylko dla nauczyciela:** Kończąc studium tego kwartału możemy dokonać przeglądu najważniejszych lekcji płynących z *Księgi Hioba*. Przypuszczalnie każdy z uczestników lekcji będzie miał nieco inne spojrzenie na to, co jest dla niego najważniejsze. Dobrze byłoby się podzielić tymi odmiennymi spojrzeniami. Jednak wszyscy powinniśmy odnieść się do przesłania powszechnego cierpienia ludzkości. Ostatnia dyskusja powinna nawiązać do tego tematu, skupiając się na tym, jak nasz światopogląd wpływa na nasz sposób reagowania na cierpienie.

### Komentarz biblijny

Powszechność cierpienia zostaje przeciwstawiona powszechność odkupienia. Ta prawda jest przypuszczalnie jedną z najważniejszych lekcji wypływających z *Księgi Hioba*. Hiob stał się symbolem cierpiącej ludzkości (jakże często słyszymy odwołania cierpiących do Hioba), a jednocześnie zapowiada Chrystusa, który zapewnił ostateczne rozwiązanie kwestii cierpienia na ziemi.

#### I. Biblijny światopogląd (przeczytaj Hi 1,6-12).

W *Starym Testamencie* występuje ciekawy zbiór paralelnych fragmentów, które demonstrują różnicę między naszym współczesnym światopoglądem a światopoglądem biblijnym. W kontekście spisu zarządzonego przez Dawida w Izraelu 2 Sm 24,1 stwierdza, że Bóg pobudził Dawida do policzenia

Izraelitów, podczas gdy w 1 Krn 21,1 czytamy, że to szatan skłonił Dawida do przeprowadzenia spisu. Czy jest to błąd skrybów, czy, co gorsza, teologiczna sprzeczność w *Biblii*? Nie, jeśli rozumiemy tę kwestię w ramach biblijnego światopoglądu.

Według poglądu teocentrycznego, który słusznie stawia Boga w centrum wszystkiego, co dzieje się we wszechświecie, oba wersety opisują tę samą rzeczywistość, a mianowicie, że to Bóg ostatecznie panuje nad wszystkim. Według biblijnego światopoglądu, to Bóg jest odpowiedzialny nawet za to, czego nie czyni aktywnie, a do czego jedynie dopuszcza.

Ten paradygmat władzy pasuje doskonale do prologu *Księgi Hioba*. Szatan nie może nic uczynić Hiobowi, jeśli Bóg na to nie pozwoli. W dialogu między Bogiem a szatanem to Bóg zachowuje absolutną władzę.

Jednak nasz współczesny światopogląd każe patrzeć na rzeczywistość zupełnie inaczej, głównie oczyma greckiej filozofii, która skutecznie wprowadziła pojęcie dualizmu w większość sfer życia, co doprowadziło do różnego rodzaju dychotomii (par sprzeczności): duch i ciało, mit i historia, duchowość i materialność, wiara i nauka itd. Ten światopogląd w znacznej mierze oddziałuje na nasz sposób myślenia. Światopogląd Hioba był zupełnie inny. Tak więc Hiob kierował swoje smutki i ból wprost do Boga (Hi 30,20-21), choć to szatan powodował jego cierpienie. Teocentryczny światopogląd daje pocieszenie, które Hiob znalazł, gdy uświadomił sobie, że Bóg nadal jest i zawsze będzie przy władzy, nawet gdy dotyka nas cierpienie. Nasz światopogląd daje o sobie znać zazwyczaj w kryzysowych sytuacjach. Sprawia, że nasz świat albo trzyma się razem, albo się rozpada. Jedynie biblijny światopogląd może nas skutecznie przeprowadzić przez życiowe kryzysy.

**Do rozważenia:** Gdy myślisz o swoim życiu, jakiego rodzaju światopogląd przejawiasz w kryzysowych sytuacjach?

## II. Percepcja rzeczywistości (przeczytaj Mt 4,10; 13,10; Hbr 4,15; 11,10).

Choć istnieje wspólnota ludzkiego doświadczenia, o czym świadczy powszechność cierpienia, różne kultury w różny sposób postrzegają rzeczywistość. W zachodniej kulturze następowała i następuje stała erozja percepcji rzeczywistości zarówno materialnych jak i duchowych sił działających poza widzialną rzeczywistością (zob. Dn 10).

*Księga Hioba* z pewnością daje głęboki wgląd w sferę duchową. Dialog Boga z szatanem na początku księgi świadczy, jak bardzo realna jest to sfera. Szatan kusił Boga, by ten wyrzekł się Boga, ale Hiob stawiał opór. Szatan kusił Adama i Ewę, a ci upadli. Na czym polegała różnica? Szatańskie kuszenie ludzkości przez wieki osiągnęło kulminację w kuszeniu Chrystusa na pustyni (Mt 4,1-11). W ich fizycznym (chleb), mentalnym (władza), duchowym (cześć) i emocjonalnym aspekcie pokusy te reprezentują wszystkie pokusy, jakie mogą spotykać ludzi. Nie Hiob, ale Jezus jest ostatecznym symbolem naszego cierpienia (Hbr 4,15). To On rozumie nasze cierpienie i daje nam nadzieję sięgającą poza nie.

**Do rozważenia:** Czy można przyjąć, że cierpienie jest formą kuszenia? Dlaczego tak albo dlaczego nie? Dlaczego Jezus jest ostatecznym symbolem naszego cierpienia?

## III. Nie ma potępienia (przeczytaj J 8,1-11).

Istnieje szczególna, osobista więź między każdym cierpiącym człowiekiem a Bogiem, gdyż cierpienie prowadzi nas na skraj naszego istnienia, tak iż pragniemy uchwycić dłoń silniejszą niż nasze, która przeprowadzi nas przez cierpienie. Widząc cierpienie nie powinniśmy wtrącać się w to doświadczenie, jak próbowali czynić przyjaciele Hioba, starając się przekonać Hioba o jego winie, do czego i my czasami jesteśmy kuszeni wobec innych.

Postępowanie Jezusa wobec kobiety przyłapanej na cudzołóstwie raz jeszcze świadczy o tym, jakie jest nasze zadanie - okazywanie współczucia, pocieszanie zamiast potępienia, a ponad wszystko wskazywanie na jedyne źródło nadziei, którym jest Jezus Chrystus (Rz 8,1).

**Do rozważenia:** Jaka jest moc współczucia w relacjach międzyludzkich?

### **Etap 3 - Zastosowanie**

**Tylko dla nauczyciela:** Ta ostatnia lekcja powinna zostać zakończona w jakiś sposób świadomą decyzją stosowania w naszym życiu tego, czego nauczyliśmy się z *Księgi Hioba*.

#### **Pytania do przemyślenia i zastosowania**

1. Co najbardziej poruszyło cię podczas studium *Księgi Hioba* w mijającym kwartale?
2. Co możesz zrobić w swoim zborze i społeczności, by umniejszyć ludzkie cierpienie?

### **Etap 4 - Tworzenie**

**Tylko dla nauczyciela:** Historia Hioba dotyka wszystkich ludzi, bo wszyscy żyjemy w rzeczywistości cierpienia. Nasze poznanie *Księgi Hioba* powinno dotknąć innych.

#### **Zajęcia w klasie i indywidualne**

1. Podzielcie się na mniejsze grupy i odwiedźcie samotne osoby, aby opowiedzieć im o tym, czego nauczyliście się z *Księgi Hioba*.
2. Zaprosicie na wspólny posiłek osoby cierpiące w waszym zborze i społeczności. Możecie także zorganizować wieczerzę Pańską dla cierpiących, aby wspólnie wspominać cierpienie Chrystusa.